

Tirsdag, den 18. november 2008

I

(Resolutioner, henstillinger og udtalelser)

RESOLUTIONER

EUROPA-PARLAMENTET

Forbrugernes viden og bevidsthed om lån og finansiering

P6_TA(2008)0539

Europa-Parlamentets beslutning af 18. november 2008 om forbrugerbeskyttelse: Forbedring af forbrugernes viden og bevidsthed om lån og finansiering (2007/2288(INI))

(2010/C 16 E/01)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens meddelelse af 18. december 2007 om formidling af finansiel viden (KOM(2007)0808),
 - der henviser til Kommissionens grøn bog om finansielle tjenesteydelser i detailledet i det indre marked (KOM(2007)0226),
 - der henviser til sin holdning ved andenbehandling af 16. januar 2008 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF ⁽¹⁾,
 - der henviser til sin beslutning af 11. juli 2007 om politikken for finansielle tjenesteydelser (2005-2010) — hvidbog ⁽²⁾,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 45,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse og udtalelse fra Økonomi- og Valutaudvalget (A6-0393/2008),
- A. der henviser til, at de finansielle markeder på den ene side udvikler sig hurtigt, er blevet meget dynamiske og mere komplekse, og at samfundsmæssige forandringer og ændringer i livsstilen på den anden side skaber behov for sund forvaltning af privatøkonomien og behov for løbende at justere privatøkonomien for at tilpasse den til nye arbejds- og familieforhold,

⁽¹⁾ »Vedtagne tekster«, P6_TA(2008)0011.

⁽²⁾ EUT C 175 E af 10.7.2008, s. 392.

Tirsdag, den 18. november 2008

- B. der henviser til, at politikere både på medlemsstatsniveau og EU-niveau bør prioritere forbrugernes forståelse af finansielle spørgsmål, ikke blot på grund af fordelene for enkeltpersoner, men også på grund af fordelene for samfundet og økonomien, såsom begrænsning af problemgæld, stigende opsparing, øget konkurrence, hensigtsmæssig anvendelse af forsikringsprodukter og tilstrækkelig pensionsopsparing,
- C. der henviser til, at forbrugerne ifølge undersøgelser overvurderer deres viden om finansielle tjenesteydelser, og at de skal oplyses om, at de ikke ved så meget om finansielle spørgsmål, som de selv tror, og om følgerne heraf,
- D. der henviser til, at målrettede finansielle oplysningsprogrammer, der efter behov er så personlige som muligt, kan bidrage til at øge forståelsen af finansielle spørgsmål og sætte forbrugerne i stand til at træffe velbegrundede valg og således til, at de finansielle markeder fungerer effektivt,
- E. der henviser til, at grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser får større og større betydning, og at Kommissionen bør tage initiativer på EU-niveau til fremme af grænseoverskridende og i givet fald sammenlignelig information om formidling af finansiell viden,
- F. der henviser til, at man bør være særlig opmærksom på sårbare forbrugeres undervisningsbehov og på sådanne behov hos unge forbrugere, der står over for at skulle træffe beslutninger, der vil påvirke de økonomiske perspektiver for hele deres liv,
- G. der henviser til, at forskning har vist, at dem, der meget tidligt har lært de grundlæggende aspekter af privatøkonomi, har større forståelse af finansielle spørgsmål; der henviser til, at finansiell formidling er tæt forbundet med undervisningen i grundlæggende færdigheder (matematik og læsning),
- glæder sig over Kommissionens initiativer inden for formidling af finansiell viden til forbrugere, særlig den nylige nedsættelse af ekspertgruppen vedrørende finansiell viden, og over at den agter at oprette en onlinedatabase over programmer for formidling af finansiell viden og forskning i EU; er af den opfattelse, at ekspertgruppen bør have klare ansvarsområder og beføjelser; foreslår, at ekspertgruppen anmodes om navnlig at beskæftige sig med merværdien ved samt bedste praksis for formidling af finansiell viden på EU-niveau og for grænseoverskridende finansielle tjenesteydelser;
 - understreger, at formålet med forbedringen af forbrugernes viden og bevidsthed om finansiering og lån er at gøre forbrugerne mere bevidste om de økonomiske og finansielle realiteter, således at de kan forstå økonomiske forpligtelser og undgå unødvendige risici, overdreven gældsætning og økonomisk udstødelse; mener, at uddannelse og oplysning skal sætte forbrugerne i stand til at udøve deres egen dømmekraft og præstere en uafhængig stillingtagen til de finansielle produkter, der tilbydes dem, eller som de overvejer at benytte sig af;
 - konstaterer, at »subprime«-krisen (krisen vedrørende risikable realkreditlån) ikke blot viser, hvor farligt det er, at låntagerne får utilstrækkelige oplysninger, men også at den manglende forståelse af og viden om sådanne oplysninger fører til, at forbrugerne har en utilstrækkelig forståelse for faren for insolvens og overdreven gældsætning;
 - understreger, at myndige og bevidste forbrugere bidrager til at fremme konkurrence, kvalitet og innovation inden for banksektoren og sektoren for finansielle tjenesteydelser, og minder om, at oplyste og tillidsfulde investorer kan tilføre kapitalmarkederne yderligere likviditet til investering og vækst;
 - understreger betydningen af at opbygge befolkningens evne til at forstå finansielle forhold i den enkelte medlemsstat og viden om den merværdi, EU kan skabe, samt af at definere undervisningsbehovene for bestemte målgrupper i samfundet i henhold til en række kriterier, f.eks. alder, indkomst og uddannelsesniveau;

Tirsdag, den 18. november 2008

6. anerkender private initiativers, den finansielle sektors og forbrugerorganisationers rolle på både EU-niveau og nationalt niveau i fastlæggelsen af målgruppers særlige behov for finansiell viden, i udpegningen af svagheder og mangler i eksisterende programmer for formidling af finansiell viden og i at give finansielle oplysninger til forbrugere, f.eks. ved hjælp af internetbaserede redskaber, mediekampagner, undervisningskampagner osv. med sigte på finansiell planlægning;

7. mener, at programmer til formidling af finansiell viden er mest effektive, hvis de skræddersys til bestemte målgruppers behov, og hvis de efter behov tilpasses til den enkelte; mener derudover, at alle programmer til formidling af finansiell viden bør bidrage til, at den enkelte udnytter sine finansielle muligheder på en bedre, mere bevidst og realistisk måde; mener, at det bør overvejes at udvikle programmer, der forbedrer voksnes finansielle evner;

8. opfordrer Kommissionen til i samarbejde med medlemsstaterne at udvikle EU-oplysningsprogrammer vedrørende privatøkonomi på grundlag af fælles regler og principper, som kan tilpasses til alle medlemsstaters behov og anvendes i alle medlemsstater, og at man i den forbindelse fastsætter vigtige benchmarks og fremmer udveksling af bedste praksis;

9. understreger, at finansiell viden kan supplere, men ikke erstatte hverken bestemmelser om konsekvent forbrugerbeskyttelse i lovgivning om finansielle tjenesteydelser eller bestemmelser for og streng overvågning af finansielle institutioner;

10. anerkender den vigtige rolle, som den private sektor og særlig finansielle institutioner spiller i forbindelse med at give forbrugere oplysninger om finansielle tjenesteydelser; understreger imidlertid, at formidling af oplysninger om finansielle spørgsmål bør tilbydes på en fair, upartisk og gennemsigtig måde, så det sker i forbrugernes interesse, og at den skal kunne skelnes klart fra kommerciel rådgivning eller reklame; opfordrer med dette for øje finansielle institutioner til at indføre adfærdskodekser for deres ansatte;

11. erkender, at man skal finde den hårfine balance mellem at give forbrugerne den nødvendige viden til at træffe velbegrundede finansielle beslutninger og at overbebyrde dem med oplysninger; går ind for kvalitet frem for kvantitet, f.eks. oplysninger, som er af høj kvalitet, tilgængelige, konkrete, let forståelige og sigter mod at øge forbrugernes evne til at træffe velbegrundede og ansvarlige valg;

12. mener, at der skal gives effektive, klare og forståelige oplysninger, navnlig i reklamer for finansielle produkter, og at pengeinstitutterne skal give tilstrækkelige oplysninger, inden der indgås aftaler, og navnlig nøje overholde reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter ⁽¹⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler ⁽²⁾; opfordrer Kommissionen til på sammenhængende vis at fremsætte specifikke forslag til retsakter om et harmoniseret system for forbrugeroplysning og -beskyttelse, særlig inden for realkreditlån (som f.eks. et harmoniseret, enkelt og sammenligneligt standardiseret europæisk oplysningsblad med ensartede anvisninger om de årlige omkostninger i procent osv.);

13. anbefaler, at programmer for formidling af finansiell viden fokuserer på vigtige aspekter af planlægningen af den enkeltes liv, f.eks. grundlæggende opsparing, gæld, forsikring og pensioner;

14. opfordrer Kommissionen til at fortsætte indsatsen for at fremme dialogen mellem aktørerne;

⁽¹⁾ EUT L 145 af 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 133 af 22.5.2008, s. 66.

Tirsdag, den 18. november 2008

15. foreslår at øge budgetpost 17 02 02 til finansiering af aktiviteter på EU-plan, som skal sigte på at forbedre forbrugernes finansielle viden og forståelse af finansielle spørgsmål; opfordrer Kommissionen til at medvirke til at øge bevidstheden på EU-plan ved at støtte afholdelsen af nationale og regionale konferencer, seminarer og medie- og bevidsthedskampagner samt undervisningsprogrammer med deltagelse på tværs af grænserne, navnlig inden for områderne finansielle tjenesteydelser i detailledet og husholdningernes forvaltning af lån/gæld;
16. opfordrer Kommissionen til at udvikle onlineredskabet Dolceta yderligere og at opgradere det samt at stille denne tjeneste til rådighed på alle de officielle sprog; foreslår, at Kommissionen på Dolceta-webstedet opretter et link til den onlinedatabase, som den agter at oprette med de eksisterende regionale og nationale programmer for formidling af finansiell viden; foreslår, at Dolceta-webstedet bør indeholde links, der er organiseret pr. land, til websteder for offentlige og private organer, der beskæftiger sig med formidling af finansiell viden;
17. opfordrer Kommissionen til at medtage indikatorer for adgangen til og kvaliteten af finansiell viden i resultattavlen for forbrugermarkeder;
18. opfordrer Kommissionen til at indlede informationskampagner med henblik på at øge forbrugernes bevidsthed om deres rettigheder i henhold til EU-lovgivningen på området levering af finansielle tjenesteydelser;
19. understreger behovet for, at medlemsstaterne med støtte fra Kommissionen og i samarbejde med de forskellige sociale og befolkningsmæssige grupper i medlemsstaterne gennemfører regelmæssige undersøgelser af de aktuelle niveauer for forståelse hos befolkningen for finansielle forhold med henblik på at identificere de vigtigste områder, der skal sættes ind på, og således sikre hensigtsmæssig, rettidig og effektiv gennemførelse af programmer for formidling af finansiell viden til gavn for offentligheden;
20. opfordrer medlemsstaterne til at medtage finansiell viden i de almindelige undervisningsplaner for primær- og sekundærtrinnene, som er udviklet af de kompetente institutioner, og som sigter på at udvikle de færdigheder, der er nødvendige i dagligdagen, og til at organisere systematisk oplæring for lærere i dette emne;
21. understreger behovet for en vedvarende undervisningsproces med tovejskommunikation hos begge parter, dvs. finansielle rådgivere og forbrugere, for således at sikre formidling af præcise og aktuelle informationer, der følger den sidste nye udvikling i den finansielle sektor;
22. er af den opfattelse, at synergieffekter mellem forskellige uddannelsesorganisationer ikke anvendes i tilstrækkelig grad; opfordrer derfor medlemsstaterne til at oprette et netværk for finansiell viden med deltagelse af både den offentlige og den private sektor og til at fremme samarbejde og dialog mellem alle aktører;
23. opfordrer medlemsstaterne til at være særlig opmærksomme på de undervisningsbehov, som pensionister og personer, der står foran afslutningen af deres erhvervskarriere, som måske risikerer finansiell udstødelse, har, og også på unge mennesker ved starten af deres erhvervskarriere, der står over for den udfordring at beslutte, hvordan de kan bruge deres nye indtægt på hensigtsmæssig vis;
24. opfordrer medlemsstaterne til at oprette undervisningsprogrammer i økonomiske og finansielle tjenesteydelser for socialarbejdere, da de er i kontakt med personer, som risikerer at blive ramt af fattigdom og/eller at få stor gæld;
25. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes regeringer.